

In memoriam Ir. Jakob Jan Mooij

Op 16 november 1968 is ir Jakob Jan Mooij tot onze grote ontsteltenis en droefheid plotseling overleden.

Hij werd op 19 juni 1918 in Soekaboemi in Indonesia geboren. De HBS bezocht hij te Apeldoorn. Uit Indonesia bracht hij de belangstelling voor natuur en bosbouw mee, wat aanleiding voor hem was om in 1936 te Wageningen tropische bosbouw te gaan studeren. In januari 1943 beëindigde hij zijn studie, maar een vertrek naar Indonesia was door het oorlogsgeweld onmogelijk. Het Staatsbosbeheer nam hem in 1943 in dienst, waar hij werkte aan de inventarisatie van het Kroondomein. In

oktober 1945 vertrok hij naar Indonesia als eerste luitenant voor speciale diensten in NICA-verband. Op 1 december 1945 reeds werd hij overgenomen door de dienst van het Boswezen en als houtvester geplaatst in Balikpapan op Borneo, waar hem o.a. de zorg voor de zagerij werd toevertrouwd.

Na een verlofperiode in Nederland werd hij geplaatst in Makassar op Celebes, waar hij zoals dat met zoveel ambtenaren gebeurde, geconfronteerd werd met de soevereiniteitsoverdracht in 1949. In november 1950 keerde hij terug naar Nederland, omdat de algemene onveiligheid op Celebes een langer verblijf in Makassar onmogelijk maakte. Gelukkig werd in het kader van het Plan Tendeloo met Marshall hulp een groot deel van de teruggekeerde Wageningers opgevangen. Zo werkte hij op deze basis in 1951 aan de inventarisatie en kartering van het Nationale Park „De Hoge Veluwe”. In 1952 kwam hij in dienst van het Staatsbosbeheer bij de Afdeling Bosstatistiek.

Zijn hart trok hem echter naar de tropen en naar de archipel waar hij geboren was. En zo aanvaardde hij in 1953 opnieuw een functie nu als opperhoutvester bij het Boswezen in Nieuw Guinea. Aanvankelijk nam hij o.a. de leiding op zich van het zagerijbedrijf te Sorong. In 1957 werd hij inspecteur belast met de leiding van de Afdeling Boswezen in Nieuw Guinea met standplaats Hollandia. In 1961 werd hij hoofdinspecteur, welke functie hij tot 1962 vervulde. Hij kwam als een van de laatsten terug, toen ook dit deel van de archipel onder Indonesisch beheer werd gebracht.

Na zijn terugkeer vond hij een werkkring op de Afdeling Bosbedrijfsleer van de Landbouwhogeschool te Wageningen. Met groot enthousiasme zette hij ook hier weer zijn volle persoonlijkheid in om de wetenschappelijke basis van het bosbouwonderwijs te verbreden en te verdiepen. Ondanks de vele teleurstellende ervaringen, die telkens zijn carrière hadden onderbroken was

hij in staat in de bosbouwwetenschap iets op te bouwen dat op de moeilijke periode waarin de Nederlandse bosbouw verkeert, een heel nieuw licht werpt. Baanbrekend waren zijn door onderzoek verworven inzichten in de rentabiliteit van het bos. Daarbij wees hij als eerste op het essentiële verschil tussen rentabiliteit en financieringsmoeilijkheden in de bosbouw. Tevens wees hij op het feit dat door de Nederlandse bosbouw geen reële rentevoet wordt gehanteerd, mede door het niet incalculeren van de fiscale faciliteiten voor de bos-eigenaar. In de Structuurcommissie van het Bosschap was hij in al zijn bescheidenheid een belangrijke steunpilaar voor het werk dat daar wordt verricht om nieuwe wegen voor herstel van de bosbouw in Nederland te vinden. In de laatste jaren had hij tevens een belangrijk aandeel in een uitgebreid onderzoek, dat de Nationale Populieren Commissie instelt naar de bedrijfs-economische resultaten van de populierenteelt.

Zijn plotseling heengaan laat op wetenschappelijk gebied een lacune achter die moeilijk kan worden opgevuld. Naast zijn wetenschappelijke kwaliteiten had Mooij karaktereigenschappen die hem bij het werk goed te pas kwamen. Ondanks zijn bescheidenheid was hij in al zijn objectiviteit een taaie vechter, die het doel dat hij zich stelde onvermoeid achtervolgde. Zijn organisatie-talent bracht hem binnen Hinkeloord in het centrum van de op handen zijnde activiteit rondom de nieuwbouw. Voor zijn vrienden en voor zijn directe omgeving, evenals voor de bosbouwstudenten is het een groot gemis dat Mooij zo jong zijn taak moest beëindigen. Wij hadden hem zo graag gegund om dit werk, dat zo zeer zijn belangstelling had, te kunnen voltooien.

Wij zijn er echter van overtuigd dat hij aan onze bosbouw een richting heeft gegeven die nog tot belangrijke ontwikkelingen zal voeren.

Hij ruste in vrede.